

ALLAH'IN SEVDİĞİ AMELLER*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedini'l-mustafâ el-mahmudu'l-emîn... Ve âlihi ve sahbihi ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân ve eyyühe'l-müslimûn!.. Feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr, ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve sellem ennehû kâl:

يُصْبِحُ عَلَى كُلِّ سُلَامَى مِنْ أَحَدِكُمْ فِي كُلِّ يَوْمٍ
صَدَقَةٌ. فَلَهُ بِكُلِّ صَلَاةٍ صَدَقَةٌ وَصِيَامٍ صَدَقَةٌ وَحَجِّ
صَدَقَةٌ وَتَسْبِيحٍ صَدَقَةٌ وَتَكْبِيرٍ صَدَقَةٌ وَتَحْمِيدٍ
صَدَقَةٌ وَيَجْزِي أَحَدَكُمْ مِنْ ذَلِكَ رَكْعَتَا الضُّحَى
(د. عن أبي ذر)

RE.511/5 (Yusbihu alâ külli sülâmâ min ehadiküm, fî külli yevmin sadakatün; felehû bi-

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

külli salâtin sadakatün, ve sıyâmin sadakatün, ve haccin sadakatün, ve tesbîhin sadakatün, ve tekbîrin sadakatün, ve tahmîdin sadakatün; ve yeczî ehadüküm min zâlike rek'ata'd-duhâ)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi, ikramı, ihsanı dünya ve ahirette üzerinize olsun... Allah hepinizden razı olsun... Dünya ve ahiretin hayırlarına cümlelerinizi nâil eylesin... Cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin...

Milâdî takvime göre bugün 29 Mayıs... İstanbul'un fetih yıldönümü oluyor. Bu münasebetle bu beldeyi bize Allah yolunda cihad ederek, canlarını mallarını ortaya koyarak, her türlü fedakârlığa katlanarak, Rabbimiz bizden razı olsun diye cihad ederek bu beldeyi bize kazandırmış olan hepsi ricâlullah, ehlullah olan mübarek askerlerin, komutanların, hadîs-i şerîfle methedilmiş olan ordunun ve komutanının, Fatih Sultan Mehmed Hân'ın ve onun mübarek askerlerinin ruhları için; bu beldeyi daha sonraki zamanlarda da tekrar tekrar düşmanlara karşı savunmuş ve korumuş olan bütün şehidlerimizin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere camimize gelmiş olan siz kardeşlerimizin de ahirete göçmüş olan bütün müslüman yakınlarının, geçmişlerinin ve ecdadının ruhları için;

Biz yaşayan mü'min kulların da Rabbimiz'in rızasına uygun yaşayıp sâlih ameller işleyip

huzûr-ı Rabbi'l-İzzet'e sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olması için bir Fâtihâ, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, ruhlarına hediye edelim ve öyle başlayalım!

.....

a. Her Eklem İçin Bir Sadaka

Bugün okumayı düşündüğümüz hadîs-i şerîfler, Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Hocamız tarafından cem ve te'lif edilmiş olan *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 511. sayfasının 5. hadîs-i şerîfi ve devamı olacak.

Allah cümlemizi hayırlı ilimlerle mücehhez eylesin... Sünnet-i seniyye-i nebeviyyeye vâkîf ve âşinâ eylesin... Herkesin bir yola gittiği şu şaşkınlık asrında, bizlere sünnet-i seniyye-i Nebevî'yi icra ve ihyâ etmek suretiyle, yüzlerce şehid sevabı kazanmayı Rabbimiz nasib eylesin...

Metnini az önce okuduğumuz hadîs-i şerîf, meşhur sahabi Ebû Zerri'l-Gıfârî Hazretleri'nden rivayet edilmiş, Ebû Dâvud kitabına kaydetmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹

يُصْبِحُ عَلَى كُلِّ سَلَامَى مِنْ أَحَدِكُمْ فِي كُلِّ يَوْمٍ
صَدَقَةٌ. فَلَهُ بِكُلِّ صَلَاةٍ صَدَقَةٌ وَصِيَامٍ صَدَقَةٌ وَحَجٍّ
صَدَقَةٌ وَتَسْبِيحٍ صَدَقَةٌ وَتَكْبِيرٍ صَدَقَةٌ وَتَحْمِيدٍ

¹ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.46, no:1094; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.16, no:1076; Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.412, no:16312; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIV; s.139, no:26819.

صَدَقَةٌ وَيَجْزِي أَحَدَكُمْ مِنْ ذَلِكَ رَكْعَتَا الضُّحَى

(د. عن أبي ذر)

RE.511/5 (*Yusbihu alâ külli sülâmâ min ehadiküm, fî külli yevmin sadakatün; felehû bi-külli salâtin sadakatün, ve sıyâmin sadakatün, ve haccin sadakatün, ve tesbîhin sadakatün, ve tekbîrin sadakatün, ve tahmîdin sadakatün; ve yeczî ehadüküm min zâlike rek'ata'd-duhâ*)

(*Yusbihu alâ külli sülâmâ min ehadiküm, fî külli yevmin sadakatün*) “Sizden birinizin her mafsalı üzerine her gün sadaka gerekir. Kaç tane kemiği varsa, bu kemiklerin kaç tane eklem yeri, mafsalı varsa buna bir sadaka gerekir.”

Zengin var fakir var, bu kadar sadakayı nasıl verecek?

(*Felehû bi-külli salâtin sadakatün*) “O kişinin kılmış olduğu her namaz için bir sadaka sevabı verilir, bir sadaka vermiş gibi olur. (*Ve sıyâmin sadakatün*) Oruç tutmak da sadakadır.”

Sadaka sadece para ile verilmiş olmuyor. Sadaka insanın Allah'a bağlılığını, sıdkının, ihlâsının işareti olan bir davranışı demek. Namaz da sadakadır, oruç da sadakadır.

(*Ve haccin sadakatün*) “Hac da sadakadır. (*Ve tesbîhin sadakatün*) *Sübhâna'llah* demek de sadakadır, tesbih çekmek de sadakadır.”

(*Ve tekbîrin sadakatün*) “Tekbir de sadakadır. *Allahu ekber* demek, Allah'ın azametini düşünüp, dile getirip yâd etmek...”

(*Ve tahmîdin sadakatün*) “*El-hamdü li'llâh*

demek, Allah'a hamd etmek, büyüklüğünü, azametini lütfunu, ihsanını, ikramını, düşünüp de *El-hamdü li'llâh* demek de sadakadır.”

Her mafsalına bir sadaka lazım ama böylece yapmış olduğumuz ibadetlerle de bir kısmı ödeniyor. Onu anlıyoruz. Bir borcumuzu öğreniyoruz. Bir de borcumuzun nasıl yavaş yavaş ödendiğini hadislerden anlıyoruz. En son cümle çok önemli.

(*Ve yeczî ehadüküm min zâlike rek'ate'd-duhâ*)

“Sizden birinizin, bu borçları ödemesine, iki rekât *Duhâ* namazı kılması kifayet eder.”

Büyüklerimiz niye bize “*Duhâ* namazı kılın.” diye emretmişler? Niye biz tesbih vazifesi alan genç kardeşlerimize “İşrak namazı kılın, *Duhâ* namazı kılın.” diyoruz?

Hadîs-i şerîflerden çıktığı için. Bir insanın dinde olmayan bir şeyi, kendi başına, dinde varmış gibi ortaya çıkartması, aklı başında bir insanın işi değildir. Ona bid'at derler. İtikatta da olsa, amelde de olsa uygun değildir. Büyük tehlikedir. Bid'atler dalâlet, dalâletler cehenneme gitmeye sebep olurlar.

Bizim büyüklerimiz, takvâ ehli insanlar, mallarını canlarını vermişler, şehid olmuşlar. Allah'ın rızası nerede, onu kazanmaya çalışmışlar. Bir taraftan harp etmişler; harp etmek zaten sevap. Bir taraftan da harp ederken de, “*Allah... Allah...*” diye zikrederek harp etmişler. İbret almamız lâzım.

Bir zamanını boş geçirmemişler. Büyüklerimizden bir tanesi diyor ki:

“—Her nefes kaçan bir hazinedir.”

“—Kaçan bir liradır. Kaçan bir dolardır, bir marktır.” demiyor.

Onlar nefeslerini öyle değerlendirmişler. Bu ölümlü dünyada, Allah’ın rızasını kazanmak için ne yapmak gerekirse yapmışlar.

İnsanın felaketine sebep olan yanlış işi yapmak isterler mi? Hiç istemezler.

En garantili işi ölçmüşler biçmişler, tarafeyni dinlemişler, herkesin sözünü tezini güzelce anlamışlar. Takvâya en uygun yolu seçmişler. Ben kitapları okudukça, derinleştikçe onu öyle görüyorum, hayran kalıyorum. Cümle cihan hayran zaten.

“—Osmanlı!” deyince akan sular duruyor.

“Osmanlı!” deyince, milyonlarca insan; tulum-bacısı da var, itfaiyecisi de var, kahvehanede çubuk tüttüreni de var. “Osmanlı” dediğimiz böyle kaliteli, numune, tahsil terbiye görmüş bir şey.

Bugün de “Türk” dediğimiz zaman, “Türkiyeli” dediğimiz zaman, gidip de bataktaneden, çok müstesna kıyıdan köşeden, bir numune almayız, genel görünümü itibariyle;

“—Türkler merttir, Türkler cömerttir.” deriz. Ama içinde cimri yok mu? Var.

Genel hüküm olarak bu böyle. Dedelerimiz, *El-hamdü li’llâh*, İslâm’ı güzel öğrendikleri gibi hayatlarına da güzel tatbik etmişler. Bizi de güzel yetiştirmişler. Allah razı olsun.

Dedelerimizi anlayabilmek büyük bir nimettir. Büyük bir ilimdir. Çok derin ilim sahibi olmak lazım! Aleyhte konuşmak kolay ama bir insanın haklılığını haksızlığını anlamak, hüküm vermek, hâkimlik yapmak, kadılık yapmak kolay değil. Hele doğruyu bulmak hiç kolay değil.

Demek ki, *Duhà* namazını tavsiye etmelerinin delili buymuş.

Muhterem kardeşlerim! *Duhà* namazını kılacağız. *Duhà* namazı, kuşluk namazı demek. Güneş doğduktan, yükseldikten, etrafı ışıttıktan, ısıttıktan, aydınlattıktan sonra kılınan bir namaz...

Güneşin yeni doğduğu sırada, daha baktığın zaman, gözünü almadığı sırada; bakıyorsun, kırmızı top gibi görüyorsun ama gözünü almıyor, bakabiliyorsun, Doğu'dan yeni yükselmiş, şöyle birazcık, bir minare boyu... İşte o zaman, daha bakabildiğin zaman, bir namaz kılınır, ona da *İşrak* namazı denilir. Güneş Şark'tan doğdu, yeni bir aydınlık gün başladı, Allahu ekber, iki rekât *İşrak* namazı.

Ondan sonra *rub'u nehâr* geçince diyorlar, gündüzün dördte biri geçtiğinde *Duhà* namazı, Kuşluk namazı. Çünkü sabahla öğle namazı arasında geniş vakit var.

Mübarek insanlar o vakti ibadetsiz geçirirler mi?

O bizim eski büyüklerimiz arasında öyle insanlar var ki dükkânları varmış, dükkâna giderlermiş, "İlk önce bana ahiret kârı lazım!" diye, 100 rekât namaz kılmadan dükkânın kepengini açmazmış. Öyle insanlar var ki "Bugünkü rızkı kazandıktan sonra bana dünyalık bu kadar yeter." der

kepengi kapatırmış ibadete gidermiş.

Hayatlarını geçirme tarzı nasıl?

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي

(*Ilâhî ente maksûdî ve rıdâke matlûbî.*) “Yâ Rabbî, benim maksûdum, gâyetim sensin! Ben senin rızanı kazanmak istiyorum, ard niyetim, kötü maksadım yok... Onu elde etmeye çalışıyorum, her şeyi ona göre düşünüyorum. Konuşmalarım, çalışmalarım, ticaretlerim, ziraatlerim ona göredir.”

Öyleleri var ki, “Hayvanın bile hakkı üzerime geçmesin.” diye, tarlayı kendisi sürmüş. Buğdayı kendisi ekmiş, el değirmeninde kendisi öğütmüş, ekmeği kendisi yapmış, kendisi yemiş. Bir kulun, canlının hakkı geçmesin diye. Öyle takvâlî insan.

Öylesi var ki ticaretine bir zarar gelmesin diye sermayesini tasadduk etmiş. İmâm-ı Âzam Hazretlerinden başlıyor. Küçücük şüpheli bir şeyi, tembih ettiği halde sattıkları için; soruyor; “—Hani şüpheli, sakat bir kumaş vardı, onu ayırın, müşteriye satmayın, söyleyin dedim ya!” “—Unuttuk onu, satılmış.”

Bütün malını, sermayesinin hepsini tasadduk ediyor. Öyle yaşamış insanlar, mübarek insanlar.

Duhâ namazını da kırlarmış. Allah bize de nasib etsin...

Biz onlardan daha büyük nimetlere mazharız.

Bizim gecemiz gündüz gibi elektrikle aydınlanıyor. Kışımız yaz gibi sobalarla, kaloriferlerle ısınıyor. Fırınlarda kabarmış, kızarmış, çıtır çıtır, buram buram ekmekler, çeşit çeşit nimetler, meyveler. Ben zengin bir manav dükkânının önünden geçmeye bayılıyorum. Hele bir de sebze çarşısına gitmeye bayılıyorum. Çok zevk alıyorum, hani el alem gezmeye tozmaya gider. Ben sebze meyve çarşısına daldım mı mest oluyorum. Sübhànallah... Kırmızı portakal, sarı limon, salkım salkım üzüm, şu rengi, bu rengi, kavunlar, karpuzlar, şeftaliler, erikler, tatlılar, tuzlular... İnsan bayılır.

Allah'ın verdiği nimetlere hamd ü senâlar olsun.

Peygamber Efendimiz SAS:

“—İnsanın kemikleri var, kemiklerinde mafsalları var. Her mafsal için sadaka lazım.” buyuruyor.

Muhterem kardeşlerim! Demek ki sözü derinlemesine düşünecek olursak, her mafsal bizim için bir nimet. Kolunuzu düşünün: Tarladaki kargaları kaçırmak için yapılmış korkuluk gibi hiç kıpırdamadan duruyor.

Bu kolla ne yaparsın? Allah kolu yaratmış, mafsalı yok. Kargaları mı kışalayacaksınız? Kışalayamazsın ki.

Bir ayak olsa, bükülme, kıvrılmasa... Nitekim bazen rahatsızlanıyor, romatizma oluyor, kıvıramıyorsun. Şu parmaklar, her biri kıvrılıyor, her bir kıvrılmanın ne hikmeti var! Şu parmak küçük olmuş, sebebi var. Bu parmak biraz yana gelmiş sebebi var.

فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

(المؤمنون: ١٤)

(*Fetebâreke'llâhu ahsenü'l-hàlikîn*) [Yapıp yaratanların en güzeli olan Allah pek yücedir.] (Mü'minîn, 23/14)

Allah-u Teâlâ Hazretleri yaratmış, bildiği var, sebebi var. Bütün parmaklar bu tarafta olsa, tutma işi kolay olmaz. İyi ki bu parmak bu tarafa gelmiş. Hikmetli...

Bir göz yaratmış görsün diye, kullarım ibret alsın diye; üstünü

kirpiklerle donatmış, ışığı süzmek için; kapakla kapatmış, tehlikelerden korumak için. Bir sinek gelse gözümüz iki saat sulanır. Ovuştura ovuştura bir hal oluruz. Bir toz kaçsa, bir hal oluruz, şıp kapanıyor, otomatik. Hem bize sormadan kapanıyor, otomatiğe bağlanmış.

Ne dersin, karşıdan göze doğru bir tehlike geliyor;

“—Kepenleri kapatayım mı, kapatmayayım mı?”

“—Hele bir düşüneyim, bugün git yarın gel.”

Devlet dairesi gibi, yarın gel deyinceye kadar gözün içine neler girer. Şıp kendisi kapanıyor, kimseye bir şey sormuyor.

Neden? Allah, göz korunsun diye otomatik sisteme bağlamış. Suyu gitmesin, susuz kalmasın diye göz suyu yaratmış. Bunun üzerine gelir de mikroplar yapışır diye... Hassas bir uzuv; zer-

reler yapıştır diye göz suyunun içine antiseptik maddeler koymuş, mikrop öldürücü özelliği var. Gözü biraz iç tarafta, kafatası kemiğinin mahfuz bir yerinde yaratmış. Patlak bir gözü-müz olsaydı, çoktan zedelenirdi. Biz onu bir yere vururduk, çizerdik, bozardık. Ama kuytu bir yerde, mahfuz bir yerde... Üstten de ter gelmesin diye yukarıya bir çit yapmış, yukarıdan gelen terler kaşlardan meyilli akıyor.

Bir göze baksa insan, hayran olur. Bir ağza baksa hayran olur. Dudak yapmış; alt dudak var, üst dudak var. Çenemiz var, Allah güzel yolda kullanmayı nasip etsin, sıra sıra dişlerimiz var. Dilimiz var, kürek gibi her tarafa döner, konuşmayı sağlar; boğazımız, küçük dilimiz, ses tellerimiz var. Bilmem ilmin gelişmediği zamanda bunları kim düşünmüş. Şimdi Yirminci Yüzyıl'da anlıyoruz.

Tamam, otomobil var, tayyare var vs. Ama insanların ilkel devirlerinde insanlar yine böyle değil miydi? Yine böyleydi.

Yaratan mübarek Allahım ne güzel yaratmış, ne hoş yaratmış, her şey güzel! Hepsinden güzeli akıl nimeti vermiş. Akıl nimeti vermiş ki akıl erdiremezsin. Öyle büyük bir nimet ki esrarına akıl erdiremezsin. Bir hafıza nimeti vermiş tâ bebeklik çağından “Rahmetli annem beni kucağına alırdı da, şöyle yapardı da, böyle yapardı da.” Alfabeden, tâ o zamandan bu zamana kadar her şeyleri hafızana yerleştiriyorsun.

Nereye yerleştiriyorsun? Raf lazım olsa o

bilgilerin hepsi için

İstanbul şehri kadar raf yapmak lazım. Kitapları yazmak gerekse ciltler dolusu kitap yazmak gerek. Ondan da hantal yürüyemez insan. Etrafımıza Mısır'daki piramitler gibi kitap yığılır o bilgileri yazacak olsak.

Nereye sığdırmış biliyor musunuz? Mercimek kadar hafıza merkezine sığdırmış. *Tebâreke'llâhu ahsenü'l-hâlikîn...*

Mercimekten de küçük belki de. İnsan beyninde küçücük bir yere sığdırmış. Bu hafızanın hepsi, bütün malzemesi oraya giriyor. Şiirleri hatırlıyorsun, 6000 küsur âyet-i kerîmeyi ezberliyor hafız efendi, söylüyor. İlimler, çeşitli bilgiler, Allah bize nasip etmiş. Arapçayı biliyoruz, başka dillerden harfleri görüyoruz, okuyoruz. Anlatıyoruz, dinliyorsunuz, seneler senesi konuşuyoruz, konuşmalarımız bitmiyor. Ne sanat ne hüner! Allah-u Teâlâ Hazretleri, topraktan neler yaratmış, neler yaratmış?

Bizim bu kemiklerimize de, kemiklerimizin eklemine de o gözle bakacağız. Bu eklemler de bir nimet. Her birisi bir nimet, her bir nimete şükür lazım, sadaka lazım, ücret lazım...

Parayla olsaydı bu işler;

“—Hadi sen yabancı değilsin, her ücretin sana milyonda biri kadar vermene razıyım. O kadar verdim.” deseydi, “Bunun ücreti şu kadar ama sen bunun milyonda birini bari ver.” deseydi bile, milyonda bir, bir milyonda dokuz bin dokuz yüz doksan dokuz tenzilata rağmen biz bu nimetin ücretini ödeyemezdik. Mümkün

değil. O kadar çok ki nimetler, ödeyemezdik. İşte her nimet için sadaka lazım, şükür lazım.

b. Allah Zengindir, Kullar Fakir

Sonra da Rabbimiz yine lütf u kereminden küçük bir sebebe bağlıyor. “Şöyle yaparsan kabul.” diyor. “İki rekât Duhâ namazı kıalarsan, kabul.” diyor. “Hepsinin şükrünü ödemiş olursun, sadakasını vermiş olursun.” diyor. Aslında o namazı kılmak da bizim lehimize... Allah’ın bizim ibadetimize ihtiyacı yok ki. Bizi yaratan o zaten, zaten ona yaratmak zor değil. Yaratmak Rabbimize zor gelen bir şey değil ki.

Başka hiçbir şey gerekmez. Sadece ve sadece Rabbimiz bir şeyin olmasını istediği zaman uzun boylu bir zahmete ihtiyacı yoktur, o olması gereken şeye “Ol!” der, o şey olur. İsterse olmasın. Mümkün mü olmaması? Her şey onun elinde, güç kuvvet onun elinde. *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâh*. “Ol!” der, olur. Kudretine sahip olan Allah’ın, bizim neyimize ihtiyacı var. Bizim hiçbir şeyimize ihtiyacı yok...

وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ
(محمد: ۳۸)

(*Va’llàhu’l-ganiyyü ve entümü’l-fukarâ*)
“Allàh-u Teâlâ zengindir, siz ise fakirsiniz.”
(Muhammed, 47/38)

Allah alemlerden müstağnîdir, mahlukâttan müstağnîdir, hiçbir şeye muhtaç değildir, her türlü kemâlât ile muttasıftır. Her şeyi var etmiş. Her şeyi o yaratmış.

Biz muhtacız, ibadete de biz muhtacız; istersen ibadet etme, öküz gibi dolaş. Mahvolursun, bunalıma düşersin. Streslere girersin. Yirminci Yüzyıl'da stres, buhran, bilmem ne. İzah tarzı kolay... Hele ibadet etme, deli olursun. Allah sana bir gün bir duygu verir, o taraftan çırpınırsın. Bir gün başka bir duygu verir, bu taraftan çırpınırsın.

“—Duygularına hâkim misin? Elinde mi?” Hiçbir şeye hâkim değilsin.

“—Ben düşünürüm, istediğimi yaparım.”

“—Düşünmeye hâkim misin?” Düşünmeye de hâkim değilsin.

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ

(الانسان:۳۰)

(*Ve mâ teşâune illâ en yeşâa'llâh*) “Allah bir şeyi istemezse, siz isteyemezsiniz.” (İnsan, 76/30)

O kadar âcizsin, o kadar nâçizsin, o kadar bîcâresin, o kadar yoksulsun. Allah sana her şeyi vermiş, sana muhtaç değil ve senin faydan için “şöyle yap” diyor. Yaparsan fayda sağlayacaksın, senin için iyi olacak diye, “öyle yap” diyor. Ve insanoğlu yapmıyor, ne kadar büyük edepsizlik.

Dinsizler, günahkârlar, âsiler, mücrimler, müşrikler, münâfıklar, zalimler, ne kadar cahil, ne kadar büyük edepsizlik, ne kadar büyük saygısızlık yapmış, ne çamlar devirmiş de

yaptığı şeyin farkında değil.

Olur mu öyle şey? Bu kadar iyiliğe karşı böyle mi yapılır? Hiç mi vefa duygusu yok? Hiç mi şükran duygusu yok?

Birisi sana bir şey yaptığı zaman; İngiliz bile olsa, *thank you* diyoruz. Basit bir insanın bir şeyine bile “Teşekkür ederim.” diyoruz. Rabbim sana her şeyi vermiş, utanmıyor musun senin faydan için emrettiği şeyi yapmamaya. Gece gündüz ağlamamız lazım. Yüzümüzü insanlardan saklamamız lazım. Elimizi yüzümüze örtüp kenarlara çekilip hıçkırma hıçkırma ağlamamız lazım.

“—Nedir benim bu edepsizliğim yâ Rabbi! Neden ben bu kadar edepsiz oldum? Neden bu kadar duygusuz oldum? Nedir benim bu hâlim?” diye ağlamamız lazım!

Allah bize iz’an, irfan versin, edep nasib etsin, ârif ve zarif kul olmayı nasib etsin. Edepsizlik çok kötü bir şey; edepsiz etmesin, günahlara bulaştırmamasın, şeytana uydurmasın, nefse uydurmasın, o şeytanı bize güldürmesin. Aldatıyor, karşımıza geçiyor, kıs kıs belki de kahkaha ile gülüyor, seviniyor. İnsana;

“—Kâfir ol, yap şu edepsizliği günahı.!” diyor.

Yapınca da:

“—Ben senden berîyim, seninle ilgim yok, Allah’tan korkarım.” der kenara çekilir.

“—Kerata hani beni kışkırtan sendin ya, ilk başta sen ateşledin ya bu işi.”

Şeytanın maksadı kandırmak; allandırır

pullandırır, süsler, boyar. Kayserilinin eşği boyayıp sattığı gibi; günahı işlettikten sonra da kenara çekilir. Öyle düşmana, Allah bize gülmesine izin vermesin. Düşmanın gülmesi çok fena. Kıs kıs “Bu da benimle cehenneme gidiyor.” diye gülüyor.

Ârif kullarına ihsan ettiği ilimleri bizlere de nasip eylesin. Sevdiği kul olmayı bizlere de nasip eylesin... Dedelerimiz gibi mayamız güzel, yolumuzu daha öncekiler çizmişler; biz de onlar gibi ömrümüzü güzel kulluk ederek geçirelim. Biz de malımızı mülkümüzü, aklımızı fikrimizi, varımızı yoğumuzu, bilgimizi, müktesebatımızı, Rabbimizin rızası yolunda geçirelim, harcayalım, sarf edelim, ömrümüzü Allah’ın istediği kul olarak yaşayalım.

Huzuruna sevdiği kul olarak varalım.

Duhâ namazı iki rekât kılınır, en azı iki rekâttır; dört, sekiz, on iki olur. Bundan sonra Duhâ namazı kılın inşaallah.

“—Ben esnafım hocam...”

Tezgâhının kenarına bir seccade koyuver, ne olacak.

Bizim arkadaş diyor ki:

“—Otobüste gidiyoruz, şoföre ‘Namaz kılacağım!’ diyorum, şoför veya muavin, ‘Oturduğun yerde kıl, caizdir.’ diyor.”

Müftü kesiliyor. Yahu sen şoför müsün, müftü müsün? Fetva veriyor.

“—Baktım öyle olmuyor, ‘İhtiyacım var.’ diyorum, hemen duruyor.” diyor.

Otobüsün içine mi pislettirecek.

“—İhtiyacım var diyorum hemen duruyor, el frenini çekiyor; ben de iniyorum aşağıya, *Allahu ekber* namaz kılıyorum.”

“—Hani ihtiyacım var diyordun?”

“—Bu benim ihtiyacım, Allah’a kulluk etmeye, ibadete muhtacım ben. Allah’a itaat etmeye muhtacım. O beni yarattı, emretti. Ben bu vakitte bu namazı kılacağım.”

Öteki işi yapmaya razı oluyor, namaz kılmaya razı olmuyor. Şoförün akılsızlığına bak! Onunla o kıyas kabul eder mi?

İnsanoğlu çok cahil. Kafasını çalıştırmadığı için durumunun ne kadar fenâ olduğunu görmüyor.

Affedersiniz çiş yapmasına müsaade edecek, namaz kılmasına müsaade etmeyecek. Bunu bir yerden söyleseler, Merih’ten gelen bir insana söyleseler;

“—Dünyada bazı insanlar vardır, öyle acayip zihniyetleri vardır ki şu işi yapmaya müsaade eder de, bu işi yapmaya müsaade etmez.”

Merihliler güler, kargalar da güler. Belki kargalar Allah’ın bizden daha iyi mahlûkları. Çünkü öyle yaratılmış ama insanların bir kısmı kargalardan fenâ...

Öyle imansız, akılsız, fikirsiz insanlar için Kur’ân-ı Kerîm’de deniliyor ki;

أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ

(*Ülâike ke'l-en'âmi*) “Onlar hayvanlar gibidir. (*Bel hüm edallü*) Daha dalâlette, daha da sapıktırlar.” (A'raf 7/179)

Hayvandır, muhakemesi yoktur, zekâsı yoktur, hafızası yoktur, işin sonunu düşünmez, önünü düşünmez; bir iş yapar. Yaratılışın iktizasını yapar. Kurtsa koyunun üstüne çullandır. Tilki ise üzümü tırtıklar.

Sapanca'da anlatıyorlar:

“—Yaban domuzu, fındıklarımızı yiyor.” diyor.

“—Nasıl yiyor?” diyorum.

“—Anası geliyor, ağaca bir yaslanıyor, çatur çatur fındık ağacı yere yatıyor, çocukları da fındıkları bir güzel yiyor.” diyor.

Hayvan ama çocuğunu beslemeyi o bile biliyor...

Bazı insanlar onlardan da sapık oluyor. Hakikaten de öyle oluyor. Muhakeme ettiğimiz zaman görüyoruz.

Allah bizi saptırmasın. Allah'ın en büyük nimeti hidayettir, bu nimeti bizim elimizden almasın. Nasib olmuş, camisine gelmiş ibadet etmişiz, huzuruna kabul etmiş, sevine sevine gideriz.

“—Rabbimin huzuruna kabul olundum, el-hamdü lillâh dua ettim, isteklerimi sundum. O yüce dergâha gidiyorum.”

Reis-i cumhurun yanına kadar gitsen, “Defol, sen kimsin?” deseler. Daha köşkün kapısından sokmasalar ne yaparsın?

Üzülürsün, ağlarsın, kızarsın, bağırırsın, köpürürsün veya edebinin durumuna göre,

ağzını açarsın, gözünü yumarsın.

Allah-u Teâlâ Hazretleri, huzuruna kulu kabul ediyor. Çok büyük bir nimet. Ötekisini de kabul etmemiş, kızmıyor.

Zengin adamın birisinin kölesi varmış. Beraber yolda gidiyorlarken, ezan okunuyor. Köle şöyle göz ucu ile bakıyor, efendinin öyle namazla niyazla, ibadetle ilgisi yok. Kendisinin içi gidiyor, kölenin. Ezan okundu, (*Hayye ale's-salâh*) “Haydi namaza gelin, kurtuluşa gelin, burada kurtuluş var.” dedi. Müezzin Allah’ın davetini sundu, bağırdı. Ağaçlar duydu, kuşlar duydu, cinler duydu, insanlar duydu. Adam namaz kılmaya yanaşmıyor.

“—Efendim müsaade eder misin, ben şurada namazımı kılayım?” diyor.

Giriyor içeriye, sünnet kılıyor, farz kılıyor, dua edecek, tesbih çekecek.

Efendi dışarıda volta atıyor, bir o tarafa bir bu tarafa. Eli arkasında, geç kaldı diye sinirleniyor. Kapıdan içeriye bağıyor:

“—Hey neredesin, niye çıkmıyorsun?” Köle de dönmüş demiş ki:

“—Seni içeriye sokmayan, beni de dışarı bırakmıyor.”

Sen efendisin ama ahirette kim bilir ne olacaksın. Seni içeriye sokmayan, beni de dışarı bırakmıyor.

Nice dünya köleleri vardır ki âhirette efendi olacak. Nice dünya zenginleri vardır ki âhirette yoksul olacak. Belki kölesine muhtaç olacak,

belki kölesinin önünde diz çökecek, belki yalvaracak, “Affet beni!” diyecek. Belki çocuğunun, karısının önünde yalvaracak. “Affet, ben ettim sen etme!” diyecek.

Allah bize akıl fikir versin... Vermiş de kullanmayı nasib etsin... O vermiş, Rabliğini yapmış, ikramını, ihsanını yapmış. Kullanma vebali, mes’uliyeti bizde, kullanmazsak suç bizde. Çünkü verdim diyecek.

“—Dileyen, düşünen, düşündü buldu. Hakikati buldu, vazifesini yaptı.” diyecek. “Sen neredeydin, sen niye yapmadın?” diyecek...

c. Allah’ın Hoşnud Olduğu Üç Kimse

İkinci hadîs-i şerîf Ebû Saîd el-Hudrî Hazretleri’nden rivayet olmuş. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:²

يُضْحِكُ اللهُ إِلَيَّ ثَلَاثَةَ الْقَوْمِ إِذَا صَفُّوا فِي الصَّلَاةِ
وَأِلَى الرَّجُلِ يُقَاتِلُ وَرَاءَ أَصْحَابِهِ وَإِلَى الرَّجُلِ
يَقُومُ فِي سَوَادِ اللَّيْلِ

(ش. وابن جرير عن أبي سعيد)

RE. 511/6 (Yudhakü’llâhu ilâ-selâsetin: El-

² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.80, no:11778; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.II, s.285, no:1004; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.1, s.309, no:3538; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.285, no:911; İbn-i Ebi’d-Dünyâ, *Teheccüd ve Kıyâmü’l-Leyl*, c.I, s.400, no:355; İbn-i Ebî Asım, *Cihâd*, c.I, s.395; İbn-i Ebî Asım, *es-Sünneh*, c.II, s.77, no:455; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.II, s.154; Ebû Saîd el-Hudrî RA’dan.

kavmi izâ saffû fi'ssalâti, ve ile'r-racüli yukâtilü verâe ashâbihî, ve ile'r-racüli yekûmu fî sevâdi'l-leyli)

(*Yadhakü'llâhu ilâ selâsetin*) “Allah üç tip insana, üç gurup insana, üç sınıf insana razı olur, gülerek bakar, gülerek nazar eder, lütuf ile nazar eder. Yâni hoşnut olur, sever onları:

1. (*El-kavmü izâ saffû fi's-salâh*) “Namaz kılmak için insanlar saf bağladıkları zaman, Cenâb-ı Hakk'ın divanına, dergâhına yönelip, imam önde saf bağladılar. Allah sever, güler, onlara rahmet nazarı ile bakar.”

“—Benim kullarım saf saf el bağlayıp benim huzurumda durmuşlar. Huzuruma gelmişler, bana kulluklarını arz edecekler. Allahu ekber diyecekler, rükû edecekler, secde edecekler.” diye sever.

Allah bizi namazdan ayırmasın. En önemli ibadetlerden birisi...

“—Hocam, günde beş vakit de biraz fazla değil mi?”

Az bile, 50 vakit olması lazımdı, Allah beş vakte indirdi. Miraç'ta, 50 vakitten beş vakte indirdi Allah-u Teâlâ Hazretleri, 50 vaktin sevabını veriyor.

Başka bir hadis-i şerifte buyruluyor ki:³

³ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.24, *İman* 2/30, no:41; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.670, *Savm* 36/2, no:1795; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.148, no:343; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.525, no:1638; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.234, no:7194; Dârimî, *Sünen*, c.V, s.148, no:21353; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.130, no:1762; Ebû Hüreyre RA'dan.

Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.697, *Savm* 36/55, no:1875; Müslim, *Sahîh*,

الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا

(بخ. د. ه. حم. عن أبي هريرة؛ خ. م. ن. حب. عن ابن عمرو)

(*El-hasetü bi-aşri emsâlihâ*) “İyiliğin karşılığı on mislidir.” Onun için, on günlük günahının affına vesîle oluyor.

Sabahleyin zor mu kalkıyorsun, sabahleyin kalkmıyor musun? Eğer namaz kılıcı müslüman bir insan olarak yetişmeseydin, İngiliz terbiyesi ile yetişseydin, yüzünü yıkamayacak mıydın? Aynanın karşısına geçip dişini fırçalamayacak mıydın? Sinekkaydı tıraş olmayacak mıydın? Yapıyorsun onu.

Pekiye, İngiliz usûlünü yapıyorsun da müslüman usûlünü yapmak niye zor geliyor. Paşam, ağam niye zor geliyor! Müslüman usûlünde de, elini yıkayacaksın, kolunu yıkayacaksın, ayakları yıkayacaksın abdest alacaksın.

Ne var bunda? Yemek yedikten sonra öğleyin elini yıkamıyor musun? Yıkamazsan kokarsın, yağ kokar, yanına vardığın adam ne yediğini anlar. Afiyet olsun, sen galiba sarımsaklı dolma yedin, pastırma yedin, hepsi belli...

Ağzını fırçalayacak, elini yıkayacak. Bunu

c.II, s.812, *Savm* 13/39, no:1159; Neseî, *Sünen*, c.IV, s.210, no:2391; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.64, no:352; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.175, no:2910; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan. Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.195, no:1690; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.405, no:2763; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.31, no:227; Ebû Ubeyde ibni'l-Cerrah RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.148, no:21353; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.269, no:7605; Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan.

yapıyorsun.

“–Neden?”

“–Yıkanmazsam olmaz hocam? Elimin yağları ile vıcık vıcık olur mu? Olmaz.”

Pekiye ona “olmaz” diyorsun da, öğleyin abdest alıversen, namaz kılıversen niye olmasın? İkindide niye olmasın?

Akşam eve gelmişsin, ayakkabını çıkarmışsın, şöyle çorabını çıkar, tertemiz yıka. Niye olmasın?

Gece yatıyorsun, tertemiz yıkanmak ne kadar güzel. Bu emirlerin verildiği yer Suudi Arabistan, tatbik edildiği zümreyi ne hâle getirmiş.

Allah’ın emirleri ne kadar güzel, ne kadar yerli yerinde...

Namaz en önemli şey, en önemli ibadet ve yerli yerinde. Zamanları da çok güzel zamanlanmış, ayarlanmış. Hepsi güzel.

Sabah namazı güzel, erken kalkın. Herkes uyurken müslüman ayakta... Kâfirler horul horul uyurken, müslüman ayakta...

“–Hocam, masal. Evvel zaman içinde kalbur saman içinde...” diye başlayacaksın sen bu sözüne.

Müslümanlar öğleye kadar horul horul uyuyor. Kâfirler müslümanların kalktığı vakitte kalkıyor. Ben Almanya’da bulundum. Bizim çocuk bile okula karanlıkta giderdi. Daha gün doğmadan karanlıkta giderdi. İlkokul çocuğu. Daha gecedden vızır vızır herkes gitmeye başladılar.

Müslümanlar gece poker oynadı, televizyon seyretti, eğlendi vs. yoruldu. Sabah uyanmaz, Duhâ vaktinde uyanmaz, öğleye yakın gözleri çapaklı çapaklı uyanır. Abdesti sıkıştırdığı için, yoksa yatacak daha ama. O da onun için kalkar, zar zor, isteksiz isteksiz, gerine gerine, esneyerek, ondan sonra bir elini yüzünü yıkar; işine gider, hayır yok, bereket yok.

Ötekiler daha fazla çalışıyor, bizimkiler daha az çalışıyor. Kim geçecek? Onlar geçecek.

“—Neden?”

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى

(النجم: ٤٠-٣٩)

(*Ve en leyse li'l-insâni illâ mâ saâ. Ve enne sa'yehû sevfe yürâ.*) “İnsanoğlu neye gayret eder çalışırsa Allah onu ona verir. Herkes neyi kazanmışsa, onu görecektir.” (Necm, 53/39-40)

Çalışmayana vermez, çalışana verir. O çalışıyor, ona verir; sen çalışmıyorsun, sana vermez. Hem de sana daha çok darılır ve kızar.

“—Sen benim sevgili kulumdun, bana inanmıştın, bu inancına rağmen bu ne tembellik, edepsizlik” diye.

Allah hepimizi çalışkan kul etsin, ibadetinde etsin...

Sabah namazının vakti güzel; öğlen namazı çok şahane, tam günün ortasında; ikindi namazı

şahanelerden şahane, bir rivayete göre *salât-ı vustâ* diye Kur'ân-ı Kerîm'de önemine işaret edilen bir namaz. Tam böyle her şeyin civcivli olduğu zamanda, dünya telaşının kaynadığı zamanda;

“—Yok, senin işin dünyaya dalmak değil. Allah'ı unutma, gel bakalım şu ibadetini yap. Ondan sonra gidersin.” diye ikinci namazını kılacaksınız. Çok güzel. Akşam güneş batıyor, eve geliyorsun, akşam namazı çok güzel. Yatsı yatma zamanı, yatağına yatacaksın, uyuyacaksınız. Artık ya kalkarsın ya kalkmazsın, uyku bir çeşit ölüm gibi. Yatması da güzel, yatsı namazı da güzel. Kalkması da güzel, sabah namazı da güzel. Her şey güzel. İlk önce namazdan sorulacak insan. Onun için mü'minler safa durduğu zaman, Allah onlara rahmet nazarı ile bakar. Hoşnut olur, sever ve güler. Sevgiden güler, Peygamber Efendimiz SAS, “Allahu Teâlâ güler.” buyuruyor. Rabbimiz'in sevdiği bir durum ama dikkat edilirse, “Saf bağladığı zaman” diyor. Demek ki müslümanlar camiye gelecek, cemaatten kopmayacak, birlik olacak, omuz omuza verecek.

Omuz omuza vermiyor, birbirini sevmiyor, tek başına yaşıyor, kimseyi beğenmiyor, böyle bir müslümanda hayır yok. Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuş:⁴

---

⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.400, no:9187; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.73, no:59; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.236, no:21627; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.474, no:8919; Ebü's-Şeyh, *Em-sâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.217, no:178, 180; *Mecmaü'zZevâid*, c.VIII, s.165, no:13096; Ebû Hüreyre RA'dan.

الْمُؤْمِنُ يَأْلَفُ وَلَا خَيْرَ فِي مَنْ لَا يَأْلَفُ وَلَا يُؤْلَفُ

حم . عن سهل بن سعد؛ طس . ض . عن جابر؛ ك . ق . خط . عن أبي هريرة؛ تمام طب . عن ابن مسعود (موقوفاً)

RE. 230/9 (*El-mü'minü ye'lefü*) “Müslüman, geçimli insandır, mûnis insandır. Kendisi başkasıyla geçinir, başkası da kendisinin yanına sokulabilir. (*Ve lâ hayra fî men lâ ye'lefu ve lâ yü'lefü*) Kendisi başkasıyla geçinemeyen, başkasının da yanına sokulamadığı, sert mizaçlı, geçimsiz, ünsiyet etmeyen, sıcak ve sokulgan olmayan, yanına sokulunamayan insanlarda hiçbir hayır yoktur.”

Müslüman tatlı olacak, sevimli olacak; gören bayılacak. Arkadaşımız birisini anlatıyor:

“—Yüzüne baktım, sevimliydi. Ben herkesi kolay kolay sevmem ama o insan öyleydi.” diyor.

Müslümanın simasına güzellik akseder. Baktığı zaman insanın içi gider.

“—Neden?”

Müsnedü's-Şihâb, c.I, s.108, no:129; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.117, no:7658; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.177, no:6549; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.335, no:22891; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c .VI, s.131, no:5744; Ebü's-Şeyh, *Emsâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.218, no:179; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.6, s.385, no:40400; Beyhakî, *Âdâb*, c.I, s197, no:159; Ruyânî, *Müsned*, c.III, s.193, no:1031; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.165, no:13097; Sehl ibn-i Sa'd RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c . IX, s.200, no:8976; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.293, no:35686; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.370, no:944; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.141, no:678; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.295, no:2698; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.XXII, s.108, no:24434.

Kendisinin genel terbiyesinden ve içyapısından, kafa yapısından dolayı; hatları ona göre gelişir, yüzüne akseder.

سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ

(الفتح: ٢٩)

(*Sîmâhüm fî vücûhihim min eseri's-sücûd*)
“Onların yüzlerinde secde etmekten nurlar peyda olmuştur, alâmetler belirmiştir. Alınlarında o imanın nuru pırıl pırıl pırıldamaktadır.” (Fetih, 48/29)

İbadetten de yüzüne bir nur gelir, müslümanın hâli başkadır. Gören erbabı derhal bilir. Hatta küçük çocuklar bilirmiş.

Eski zamanda şeyh efendinin birisinin küçük bir torunu varmış, dedesinin yanında oturuyormuş. Birisi içeriye girdiği zaman:

“—Tilki girdi içeriye, adam tilki tabiatlı.” dermiş. Dedesi:

“—Sus...” dermiş.

“—Bak, köpek girdi.”

“—Sus köpek falan girmiyor.” Ama köpek tabiatı olan kimse giriyor.

“—Domuz girdi...” Sonunda dedesi demiş ki:

“—Gidin bunun eline biraz ekmek verin, dışarıda yesin!”

Çocuğa ekmek vermişler, çocuklar arasında dolaşmış, basireti kapanmış. Çünkü kul hakkı.

Başkası ekmeği görüyor, o da onu yiyor.
Başkasının da canı çekebilir.

Bakın neler var, ne incelikler var...

Namaz önemli, hepsi yerli yerince. Vakitleri önemli, rekâtları önemli...

Eğer teravih namazı 20 rekât olmasaydı,
Ramazan'da hepimiz hastanelik olmaz mıydık?
Hastanelik olurduk.

Neden? Oruç tuttuğumuz için, akşam yemeğe
karşı hırs var.

“—Akşam sofraya oturduğum zaman bir kuzuyu
tek başına yiyebilirim. Siz kenarda durun!”
diyecek gibi bir iştahla oturuyoruz, yiyoruz.

Sofradan kalkma zamanı gelince de:

“—Biraz fazla yemişim galiba...”

Doğrulamıyor. Bu, hastaneye gider. Çünkü mide
bu kadar doldurulduğu zaman, kalbe zarar
verir. Ama 33 rekât:

“—*Allahu ekber!*”

“—*Semia'llähü li-men hamideh,..*”

“—*Rabbenâ leke'l-hamd...*”

Bir saat, bir buçuk saat süren, tabir doğru değil
ama bir buçuk saat bir eğitim, bir egzersizden
sonra eriyor tabii ki... Gece sıhhatli bir şekilde
yatma durumuna geliyorsun.

“—Uygun değil mi?”

Ramazan'da teravihin konulması uygun, el-hak
doğru.

Dinimizin her şeyi yerli yerinde el-hamdü lil-

lâh. Onun için Allah namaz kılanları sever. Saf hâlinde namaz kılanları sever. Cemaat olanları sever. Birbirini sevenleri sever. Müslümanların birbirleriyle ilgi ve irtibat hâlinde olanlarını sever. Tek başına, ayrı baş çekenleri sevmez. Birliği bozanları sevmez. Bir hadise baksın insan. Neler seziyor, neler anlayabiliyor. Saf hâlindeki müslümanları seviyor. Sıra hâlinde, saf dediğimiz; sâfî anlamında değil. Dizi dizi demek. Müslümanların dizilerini seviyor. Onlara hoşnutluk nazarı ile bakıyor.

d. Cihad Edeni Allah Sever

İkincisi:

2. *(Ve ile'r-racüli yükâtilü verâe ashâbih)* “Ve arkadaşlarının ötesinde cihad eden adama, mücâhid kişiye, kahraman kişiye de Allah güler.”

“—Neden?”

Bak her şeyinden geçmiş. Allah yolunda canını verecek; can pazarı, ölüm gelebilir, cihat ediyor diye sever. Orada da dizi dizi arkadaşlarıyla beraber çarpışıyor.

Muhterem kardeşlerim! Diyorlar ki:

“—İslâm kılıç dinidir.”

Kılıç dini değildir. Herkes bilir ki Peygamber Efendimiz Mekkei Mükerrreme’de ne ezâlar çekti. Namaz kıldırılmadılar. Namaz kıldığı zaman getirdiler sırtına işkembe koymaya kalktılar. Bilâl-i Habeşî’yi çöle götürdüler, işkence ettiler. Ammâr ibn-i Yâsir Hazretlerine işkence ettiler; babasını, annesini işkencelerle

şehid ettiler. Müslümanlar kılıç kullandı mı?

Kâfirler zalim ama kâfirlerin zulmü fazlalaşınca, Allah savaşmaya izin verdi:

فَمَنْ اَعْتَدَىٰ عَلَيَّكُمْ فَاَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا
اَعْتَدَىٰ عَلَيَّكُمْ

(البقرة: ١٩٤)

(*Femeni'tedâ aleyküm fa'tedû aleyhi bi-misli ma'tedâ aleyküm*) “Size karşı kim haddi, sınırı aşar, aşırılık yaparsa, kuralları çiğnerse; siz de onların çiğnediği kadar, size karşı yaptıkları aşırılık kadar siz de onlara karşılık verin!” (Bakara, 2/194)

“—Onların size yaptıklarına karşı siz de karşılık verin!” diyerek, adaletin gereği olarak savaş yaptılar.

Onun için, İslâm kılıç dini değildir. “—Hıristiyanlık sevgi dini...”

Yalan... Sevgi diniydi de niye Haçlı seferleri yaptılar, niye dünyayı misyonerlerle doldurdular, her tarafa adam saldılar?

Önce misyoner orduları, sonra devletlerin orduları... Onlar daha çok kılıç meraklısı ama, Müslümanlığı kötülemez gelince hemen kara bulaştırmak kolaylarına geliyor.

Müslümanlar geri kalmış, hadi görün Asya'nın, Afrika'nın ülkelerini... Doğru, hakikaten, Amerika ileri, Asya'nın Afrika'nın ülkeleri geri...

Galiba bu gerilik müslümanlıktan doğuyor fi-

lan... Milleti aldatıyorlar. Peki buyur; İtalya'nın Korsika ve Sardunya kasabasına bakalım İspanya'ya bakalım, buyur Habeşistan'a bakalım, hıristiyan... Buyur Güney Amerika'daki hıristiyan ülkelerine bakalım. Onlar işte bizden geri. Temizlik de yok, şu da yok, bu da yok. Yaptırdığı şeyde var...

“—Doğru, bak, hay Allah, onlar hıristiyan ve yine geri.”

Demek ki gerilik Müslümanlık'tan değilmiş. Başka bir sebeptenmiş. Ama müdafaa edecek insanlar lazım. Gerçeği bilen, gerçeği gösterecek insanlar lazım.

Birisi Hz. Âişe Validemize söz söyleyecek olmuş, papazlardan. Bir iftira hadisesi oldu da Hz. Âişe Validemize, onu diline dolamak istiyor. Müslüman da demiş ki:

“—Hz. Meryem validemizin hadisesini biliyorsun, Meryem Validemiz'e siz de hürmet ediyorsunuz; ona da bir şeyler dediler. Oradan kıyas et de edebini takın!”

Birisi de demiş ki:

“—Üzümü sıkıdığımız zaman şırayı içmek serbest mi?” “—Serbest.”

“—Peki, niye şarap olunca yasak olsun?”

İtiraz ediyor. Allah'ın içkiyi yasak etmesine itiraz ediyor. Karşındaki hoca da akıllı... Sormuş: “—Hanımın sana helâl mi?”

“—Helâl...”

“—Pekiyi, kızın helâl olur mu?” Hemen sarhoş

geri çekilmiş.

Edepsiz inkâr edecekti, ileri geri konuşacaktı. “Müslümanlık mantık dini değil.” diyecekti. Neler söyleyecekti.

“—Üzümün suyu serbest de niye şarap haram?”

“—Karın serbest de niye kızın haramsa, ondan.”

Ama başka türlü ilmî izahlar da verebiliriz.

Üzümün suyu şekerdir, şekerli bir sudur. İçtiğin zaman kana karışır enerji kazanırsın, sıhhat kazanırsın, bir şey olmaz.

Tahammür ettiği zaman, şarap hâline geldiği zaman, alkoldür. Alkol de hücreleri bozar, mideyi bozar, aklı bozar, şuuru celp eder. Araba kullanırken gidersen başka arabaya çarparsın, adam öldürürsün; direğe çarparsın, arabayı mahvedersin. İşte ondan yasak ama edepsizin edepsizliğine uygun cevap vermek güzel... Mantıklı cevap vermek güzel.

“—Ben görmediğim şeye inanmam.” demiş birisi.

Ondan sonra kaldırmış kafasına bir şey vurmuş, kadıya gitmişler.

“—Başım ağrıyor, bu bana vurdu.” demiş.

“—Yok, ben ona cevap verdim.” demiş. “Görmediğim şeye inanmam dedi. Onun da ağrısı varmış, göster hani ağrısı?”

Ağrı görünmüyor, içinde... Kişiye göre cevap.

Birisi çıkmış sormuş:

“—Allah şeytanı neden yarattı?” Ateşten yarattı.

“–İnsanı neden yarattı?” Topraktan yarattı.

“–Peki, Allah şeytanı cehenneme atacak orada nasıl azap verecek, olur mu öyle şey? Zaten ateşten yaratılmış, ateşin içinde nasıl azap verecek?”

Kâfir ya illa bir itiraz edecek. O da kaldırmış tarladan bir toprak kesek almış, adamın kafasına bir tane vurmuş. Yine kadı efendinin huzurunu gitmişler.

“–Niye dövdün bu adamı?” diyor.

“–Ben cevap verdim ona.” diyor.

İnsanoğlu topraktan yaratıldı ama toprağı kafasına vurunca nasıl azap oluyorsa, Allah da şeytanı ateşten yarattı ama cehennemde ona azap edecek. Âciz değil ki. Mutlaka bir şekli, formülü var. Oraya giden görececek. Şeytan başına nasıl bir şey geldiğini görececek.

Onun için, Allah’ın dinine sımsıkı bağlanmalıyız. Bir ara bizden önceki nesiller, bu Yirminci Yüzyıl, ilim, fen, modern teknoloji, bilmem ne diye bir kısmı dinimizden dönmeye meyletmiş. Meşhur şair Tefik Fikret, oğluna âmentü yazmış. Haluk’un Âmentüsü... Bizim müslümanların bir âmentüsü var:

أَمِنْتُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ

(Âmentü bi’llâhi, ve melâiketihî, ve kütübihî, ve rusulihî, ve’lyevmi’l-âhiri) diyoruz.

“–Haluk’un Âmentüsü ne?

“–İlim, fen bilmem ne...”

İslâm ilmi, fenni zaten teşvik ediyor. Ayrı âmentü koymaya ne lüzum var. Sen müslümanın âmentüsünü beğenmiyorsun. Ayrı âmentü koyuyorsun. Pekiyi, senin âmentüne göre yetişen çocuğun bakalım ne olmuş?

Takip ediyorsun, Tefvik Fikret’in oğlu Haluk papaz olmuş.

Perşembenin gelişi çarşambadan belli. Sen ona öyle âmentü öğretirsen, sen baba olarak müslümanın âmentüsünden kopartırsan onu, o çocuğun gideceği yer orası olur. Vebali de sana da gelir.

Onun için Allah akıl fikir versin, Allah dinimize bağlılığı nasip etsin, nur versin. İnsana nur vermedi mi göremez. Şurada bütün ışıklar sönsen, ben yazıyı okuyamam, birbirimizin yüzünü göremeyiz. Işık olacak da görecektir insan, sen varsın, ben varım, kitap var, harf var, göz var; nur olmayınca göremeyiz.

Allah imanın nurunu verdi mi insan gerçekleri görür. İmanın nurunu vermedi mi ıska geçer. O zaman görmez, yanından geçer görmez:

“–Ya hani nerede?”

“–Buralardaydı bilmem ne.”

“–İşte orada ya!”

Nuru yok da ondan görmüyor. Nuru olmadı mı, görmez. Allah bizi nursuz bırakmasın...

Allah demek ki ön saflarda çarpışan mücahid

kimseyi de sever.

“–Neden cihad ediyormuş müslümanlar?”

Mecbur kaldığı için cihad ediyor, gerekiyor da ondan cihad ediyor.

Bugün dünyanın her yerinde savaş var. Milletlerarası hukukta savaş hukuku var. Neden?

Mecbur kalınıyor. Sen bir şey yapmıyorsun o saldırıyor.

“–Kıbrıs’a biz mi saldırdık?”

Yunanistan ter ter tepiniyor. Hayır, hiç saldırmaya niyeti yoktu bizimkilerin. Hiç niyeti yoktu, keşke olsaydı ama hiç niyeti yoktu. Onlar başladılar çocukları kesmeye, küvetlere doldurmaya, üç tane çocuk üst üste istif etmeye. Köylerde katliamlar yapmaya, 60-70 tanesini bir mezara gömmeye. Allah bu zulme razı gelmedi. Bizim tembelleri arkasından itti. Nihayet biz de zar zor, zoraki cihad yaptık, bir kısmını kurtardık kardeşlerimizin.

Ondan sonra da Kanada bize küstü, askerî yardımını kesti. Amerika ambargo koydu, bilmem ne. Sen ilk önce Yunanlıya koysana o ambargoyu o kadar insan ölürken... Sen bir afyonkeşini biz hapse attığımız zaman hop oturup hop kalkıyorsun. İngilizler’in bir esrarkeşini hapse attık, filmler çevirdiler Türklerin zalimliğine; esrar içmekte serbest mi bırakalım?

Cihad lazım, onun için cihad eden kulu da Allah sever. Namaz lazım ve yerli yerinde, onun için namaz kılan kulu da Allah sever ve rahmet nazarı ile bakar, severek bakar.

Üçüncüsü kimdi:

3. (*Ve ile'r-racüli yekûmu fî sevâdi'l-leyl*) “Ve geceleyin kalkıp, gecenin karanlığında uykusunu bırakıp ibadet eden kulu Allah sever.”

Neden? Birkaç sebepten, birkaç sebebi bulup söyleyebiliriz.

Bir: Geceleyin uykuyu bölmek sevgi işidir, herkes yapamaz. Sevecek Allah'ın yolunu, kalkabilecek. Yoksa içinden gelmedikten sonra, dövsen de olmaz, itsen de olmaz, başına dikilsen de olmaz, üstüne bir maşrapa su döksen de olmaz. Kalkmaz, kalkmaz... Bir türlü kaldıramazsın.

Bizim talebeliğimiz zamanında yurttta bazı arkadaşlar vardı.

“—Hadi sabah namazına...” deyip başına gidip kaldırmak ölümdü.

Kalkmaz, yanında top patlatsan kalkmayacak nerdeyse, öyle bir şey. Aşk olacak ki sevgiden kalkacak, fedakârlık yapabilecek, uykusunu bölecek Allah'a ibadet edecek.

İki: Geceleyin kimse ibadeti görmüyor. Gündüz riya ve gösteriş olabilir. Gece ibadeti gizli olduğundan, riya dan uzak olduğundan makbul oluyor. Sonra geceleyin bütün işler tatilde, herkes uykuda, ortalık sessiz. Bir sükûnet var, insan yapayalnız.

Meselâ, insan kalabalıkta ağlamaya utanır. Duygularını baskı altında tutar. Geceleyin gözyaşı döker, ağlar, yalvarır, konuşur, ne yapacaksa yani; Rabbi ile karşı karşıya. Sükûnet var yalnız-

lık var, uzlet var ve o uzletin tadı var, halâveti var. Bunun için gece ibadeti kıymetli. Gecele-
yin kalkana da Allah-u Teâlâ Hazretleri rahmet
nazarı ile bakar, sever, severek-gülerek bakar.

Demek ki bunları yapmalıyız. Namazları
cemaatle kılmaya çalışmalıyız. Saf saf
Rabbimiz'in huzurunda, kardeşlerimizi severek
camilere gelmeliyiz. Kurtuluşumuz camilerden
geçer. Caminin dışında kurtuluşun formülü
tutmaz.

Profesörün birisi, “Bubbe basıncı olmayan bir
betonarme kubbe tipi buldum.” dedi.

“—Ya öyle mi?”

Makalelerini herkes okudu, tatbikatına geçildi.
Ankara'da bir spor salonu yapıldı üzeri kapalı,
üzerini o kubbe ile örttü. Kubbe çöktü, hespla
pratik birbirine uymadı.

Caminin dışında kalkınma formülü tutmaz. İman
faktörünü nazar-ı dikkate almadan yapılan bir
kalkınma olmaz. Mutluluk, ilerleme, gelişme,
dürüstlük olmaz. Hırsızlığı, rüşveti, edepsizliği
engellileyemezsin. Nasreddin Hoca'nın gittiği köy
gibi köpekleri salıver, taşları bağla; olmaz ki...

Namaz ehli olacağız, cihad ehli olacağız.

“—İyi, hocam, tamam, sen bana bir tabanca
tedarik et. Çıkayım ortaya, zaten tabanca
patlatmak güzel, çocukluğumuzdan alışmışız
mantar tabancası bilmem ne, böyle gürültücü
bir şeye. Tamam, çifte tabanca olur mu?”

Zaten bu üniversiteli gençliğin anarşiye
meyli ondan. Hoşuna gidiyor tabanca, benim

de hoşuma gider, kırdaserbest olsa, oraya bir nişan diksek, güm güm vursak devirsek. On tane denedim, sekiz tane vurdum. Koltuklarımın altına dört tane karpuz yerleştiririm... Hoşuna gider insanın.

Cihad; cihadın çeşitleri var.

Cihadın en önemli çeşitlerinden birisi insanın kendi arzularını yenebilmesi. Nefsini yenmesi, nefsi ile cihad etmesi... Yenemiyor, müslüman annenin babanın çocuğu içkiye alışmış, bırakamıyor.

Neden? İçkinin haram olduğunu bilmiyor mu, biliyor. Hatta İmam Hatipten mezun. Biliyor ama nefsinin yenemiyor.

Evli; başka bir kadın tutuyor. Mübarek, evlisin ya, gül gibi karın var ya, evde çoluk çocuğun var ya, nefsinin yenemiyor. En büyük cihad nefisle yapılan cihaddır.

Onun için, Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:⁵

أَعْدَىٰ عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْكَ

(A'dâ adüvvüke nef süke'lletî beyne cenbeyke)
“Senin en büyük düşmanın, şu iki yanın arasındaki, içindeki nefsidir.”

İnsanın içinde en büyük düşman nefsidir. Başka

⁵ Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.359, no:355; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.408, no:5248; Harâitî, *İ'tilâlü'l-Kulûb*, c.I, s.35, no:32; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.431, no:11263; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.143, no:412, 2144; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVIII, s.270, no:19379.

düşmana gerek yok. Nefsinin insana ettiğini, cümle cihan halkı başına üşüşse ancak yapabilir, o kadar zulüm. Nefsi insanı mahveder. Ailesini yıkar, şerefini elinden alır. Perişan duruma düşürür. Her türlü kötü duruma düşürür. Dünyasını da mahveder âhiretini de mahveder. Kâtil eder, ayyaş eder, sıhhatinden olur insan. Her türlü kötü duruma düşer. En büyük cihad nefisledir.

Ramazan'da yaptığımız kısa bir mücadele ile şu nefsi yenmeyi azıcık öğrendik. Yemek vermedik, su vermedik, sabretmeyi biraz öğrendik. Kuvvetleneceğiz, Ramazan'dan sonra devam edeceğiz, nefsi yenmeyi öğreneceğiz. Nefsin her istediğini vermeyeceğiz.

Tasavvuf dediğimiz, tarikat dediğimiz şey, nefsi yenme terbiyesini kazanma yolu. Nefsi yenmeyi öğreneceğiz. Nefsin her dediğini yapıyoruz, bir dediğini iki etmiyoruz; karşısında el pençe divan duruyor, nefsinin esiri. Bu derviş değil, devirmiş, yolda giderken devirmiş. Dervişlik yok, çünkü her dediğini yapıyor. Nefsine uyuyor, şeytana uyuyor. Nefsimiz en büyük düşman.

İkincisi şeytan. Şeytan vesvese verir, doğrudan doğruya, direkt etkisi yoktur:

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ

(النحل: ٩٩)

(Innehû leyse lehû sultânün ale'llezîne âmenû

ve alâ rabbihim yetevakkelûn.) “Gerçek şu ki, iman edip de Rablerine hakkıyla tevekkül edenler üzerinde, şeytanın bir hakimiyeti yoktur.” (Nahl, 16/99)

Şeytan düşmandır ama vesvese verir.

“—Şöyle yapsam nasıl olur, gel şunu şöyle yap...” falan gibilerinden vesvese verir.

Kuvvetli iman sahibi, Allah’a dayanan insanlar bunu da yenebilirler.

Başka düşmanlar; işte bilmem varlığımıza göz dikenler, birliğimize göz dikenler; çeşit çeşit düşmanlar var. Bunlara karşı uyanık olacağız.

“—Bunlar bitti mi, nesli yeryüzünden kalktı mı? Dinazorlar vs. gibisadece müzelik mahlûklar mı?”

Hayır, düşman aynen duruyor. Çevremizde, içimizde duruyor. Beşinci kol faaliyetleri yapıyor. Casuslama işler yapıyor. Bizim halkımızı dejenere etmeye çalışıyor, bölmeye çalışıyor, birbirine düşürmeye çalışıyor.

Geçen gün gördüm resmini, anarşistlerden dokuz tanesi öldürülmüş; yanlarında havan topları, bazukalar, otomatik tüfekler...

“—Hangi suçlara katıldı?” diye bir liste verdi televizyon.

Şu kadar yüzbaşı öldürmüştü, şu kadar binbaşı öldürmüştü, bu kadar er öldürmüştü.

“—Ya bu zavallıcaıkları niye öldürdün?”

“—Ben istiklalimi elde edeceğim, orada bir Kürt devleti kuracağım.”

“—Biz sana Kürtsün, Türksün diye bir ayrılık gayrılık yaptık mı?”

Kimimiz Arnavut, kimimiz Çerkez, kimimiz Kürt, kimimiz Türk... Bir kader birliği yapmışız, koskoca imparatorluktan çekilmişiz. Buraya sığınmışız. Birbirimizin kardeşiyiz. Kimimiz Boşnak, kimimiz Pomak ne olacak?

Sana ben yemek yeme mi dedim, ticaret yapma mı dedim. “Ben seni devlet memuru yapmam!” mı dedim; bakanlar var.

Daha ne istiyorsun, her türlü imkân var. Yediğin önünde yemediğin ardında... Ne bu hunharlık!

O kadar adamı öldürmüşsün; öldürdüğün adamın çocuğu çocuğu yok mu? Ne sebeple öldürdün? Nasıl cevap vereceksin?

Dosdoğru cehenneme ama bunları anlatamamışız.

Niye anlatamamışız?

İslâm’ı doğru düzgün öğretmeye müsaade etmemişiz. Hem İslâm’ı doğru düzgün öğretmeye müsaade etme, hem de anarşi olmamasını iste. Olmaz ki...

Doktorun elini kolunu bağla, hasta iyi olsun diye bekle. Olmaz” Doktora müsaade et de tedavisini yapsın.

Memlekette demokrasi var; Avrupa’dan, Amerika’dan ithal malı dernekleri getiriyorsun, kurduruyorsun. Açılışı valiye, kaymakama yaptırıyorsun. Öbür tarafa da serbestlik ver. Hadi bakalım halk kimi beğenirse onu seçsin! Ondan oluyor. Çünkü bu insanın ruhunu tatmin

etmedin mi; kafasına yanlış bilgi girdi mi, engelleyemezsin. Demek ki cihad da edeceğiz. Bir de Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne karşı ibadet edici kul olacağız. Gecemiz ibadetle geçecek, gündüzümüz itaatle geçecek, Allah'a âsi olmayacağız. Eskilerden bir tabir var: Gündüz külâhlı, gece silahlı...

Külâh, Mevlevîler'in böyle uzun külâhları vardır. Derviş külâhı, uzun...

Gündüz külâh giyiyor, tamam bu derviş sanıyorsun. Gece bakıyorsun silahlı, haramîlik yapmış vs. Eskiden böyle şeyler olmuş demek ki. Halk kendisini tanıyamasın diye, gündüz külâh giymiş, gece anarşi işleri yapmış.

Böyle olmayacağız. Nasıl olacağız?

Gece ibadetli taatli, gündüz itaatli olacağız. Gündüz Allah'a âsi olmayacağız, emirlerini tutacağız. Gece seccademize geçeceğiz, Allah-u Teâlâ Hazretlerine güzel kulluk edeceğiz.

Nizamülmülk'ü Sultan Melikşah'a mı birisine şikâyet etmişler. demişler ki:

“—Senin bu vezir, hazinendeki bütün paralarını başka tarafta sarf ediyor, orduya harcamıyor bu parayı.”

Çağırılmış:

“—Bana bak Lala! Ben sana hazinemi emanet ettim. Devlet işlerini sen yürüt diye. Lüzumsuz yere sarf ediyormuşsun, orduya gereken tahsisatı ayırmıyormuşsun, ondan sonra yanlış işler yapıyormuşsun.” demiş.

Diyor ki:

“—Sultanım! Ben senin iki paralık bir kulunum. Eğer beni esir pazarına götürüp satmak istesen, ihtiyar olduğumdan taş, odun falan taşıyamadığımdan, hizmet yapamadığımdan bana üç-beş dirhemden fazla para vermezler. İki paralık bir kulunum senin. İstersen atarsın, istersen satarsın. Satsan da para etmem. Senin orduların seni, ancak silahlarının menzili kadar mesafede korurlar. Kılıçlarının, mızraklarının boyu kadar veyahut oklarının gidebildiği mesafeye kadar düşmana karşı seni savunurlar. Ben senin için öyle bir ordu hazırlıyorum ki; o senin ordun uyuduğu zaman onlar uyanırlar. Onlar nöbeti alırlar. Onlar sabahlara kadar nöbette bulunurlar.”

“—Kimleri kastediyor?”

Alimleri, zâhidleri, âbidleri kastediyor.

“—Şikâyet mevzuu ne?”

Nizamülmülk çok medrese açtırmış, alimlere çok para vermiş. Medreseler açtırmış. Neden yapmış, adam açıklıyor işte... Ben, iyi insan yetiştireceğim, âlim yetiştireceğim. Senin askerlerin uyuduğu zaman, sana dualarıyla yardımcı olan, halkı iyi yetiştiren insan yetiştireceğiz. Onlar sabahlara kadar gözyaşı dökerler, ibadet ederler, seni Allah'ın gazabından onlar korurlar.

Çok güzel cevap vermiş. Ben onu diyanet dergisinde böyle yazdım, neşrettim. Çok güzel cevap vermiş. Hakiki korunma da öyle zaten. Allah korursa korur insanı.

Rabbimiz bizi İslâm'a bağlı eylesin... Ömrümüzü rızasına uygun geçirmeye muvaffak eylesin... Geceleyin de kendisine aşına kullarından

eylesin... Huzuruna çıkıp, gözyaşı döküp niyaz ve münacat edenlerden eylesin... Gafil gafil, horul horul uyuyanlardan etmesin... Sevmediği kullarının zümresinden etmesin... Kapısından bizi kovmasın... Bizi rahmetine mazhar eylesin... Cennetine dâhil eylesin, cemâliyle müşerref eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
29. 05. 1988 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü